

פרשת בחקותי

פרק כו

(ה) הנה התבאר: באספך את מעשיך מן השדה (שמ' כג, טז), וכרם. ר"ל שבעשותם¹ רצון השם, היו מבורכים, והיה משיג: דיש את בציר. והיו אוספים אל הבתים² התבואה והענבים בזמן אחד. אם כן: באספך את מעשיך, הנאמר בחג האסיף – כונתו, על מעשה שדה וכרם יחד.

(ח) והוא כפל מנהג המרבה. ר"ל שמנהג המרבה להרבות אחד מעשרה, <וכאן³ רבה אחד מעשרים. וכל אחד מהמאה ירדוף המאה. לא נתן טעם לזה <הרבו⁴. ולי נראה שזה הרבוי שוה עם הרבוי הראשון, שהוא אחד מעשרים. ור"ל מאה <מכם⁵ – מאה חמשיות, >שהרי כבר הזכיר בסמוך ה' וק'. ומאה חמשיות⁶ לרובה יעלה אחד לעשרים.

(יח) שבע. בעבור היותו <חשבון⁷ שלם. לא הבנתי שלמות חשבון ז', כי 'חשבון שלם' נקרא שכל חלקיו שוים לו. כמו חשבון ו' – ששיתו א', ושלישיתו ב', הרי ג'; ומחציתו ג', הרי ו'. נמצא שחלקיו⁸ שוין לו. וכן בכל מעלה ומעלה יש מספר <אחד⁹ לבד שלם, אשר במעלה¹⁰ העשרות הוא מספר כ"ח. ואולי בעבור שחבור כל המספרים שהם עד ז' יעלו כ"ח, אמר שחשבון ז' מספר שלם. נאמר על לשון רבים. ר"ל במקום שבע פעמים או מינים, שהוא לשון הוראת רבים. ואין על חטאתיכם להוסיף ז'. ר"ל שאין כונתו שיוסיף ז' יסורים על החטאים יותר מהראוי, שזה לא יהיה משפט צדק.

(כו) ומערכת השבת תוכיח. ר"ל מערכת לחם הפנים שהיו עורכים ביום השבת כדרך מנהג ישראל בבתיהם.

(לא) וכתוב על נח: וירח יי את ריח הניחוח (בר' ח, כא). ושם פירש: 'שקבל העולה וישרה בעיניו'.¹¹ (לט) והנשארים. מהנשארים. ר"ל לא כל הנשארים ימקו בעונם, כי מה טעם: בכם? היה לו לומר: מכם.

פרק כז

(ג) כי אמרו רבים שהם ד', כחלקי השנים. ר"ל שדעת אלה, שבסוף ד' שנים יתן ה' שקלים. כי הבינו אמרו: <ועד¹² בן חמש >שנים¹³ (וי' כז, ו), ולא עד בכלל. ואמרו כחלקי השנים, ר"ל שהשנים נחלקים לד' זמנים: זמן הנערות, זמן הבחורות, זמן הזקנה, וזמן הישישות. וכונתם, כי בן ה'

¹ כ"י דה מוסיף: המצוות.

² כ"י ב מוסיף: ר"ל.

³ כך בכ"י דה; בכ"י א: וכן; בכ"י ב ליתא.

⁴ כך בכ"י בדה; בכ"י א: הדבר.

⁵ כך בכ"י בדה; בכ"י א ליתא.

⁶ כך בכ"י בדה; בכ"י א ליתא.

⁷ כך בכ"י בדה; בכ"י א: מספר.

⁸ בכ"י דה: שכל חלקיו.

⁹ כך בכ"י דה; בכ"י אב ליתא.

¹⁰ בכ"י בדה: במעלות.

¹¹ בכ"י ד: בפניו.

¹² כך בכ"י דה; בכ"י אב ליתא.

¹³ כך בכ"י דה; בכ"י אב ליתא.

<שנים>¹⁴ יתן ו' שקלים, וכה יוסיף שקל בכל שנה. אם כן, בי"ט שנים יתן כ', ובנ"ט יתן ס'.¹⁵ <ואז>¹⁶ יתחיל ליתן שקל אחד לבד.¹⁷ וזהו אמרו **לשוב אל המקום שהתחיל ממנו**. וילך הלוך והוסיף שקל בכל שנה עד **חמש ושבעים**. וזהו אמרו **כנגד [ד'] החלקים**. ר"ל שאז נשלמו ארבעה חלקי שנים שהזכרנו.

(טז) **ושם כתוב: האיפה והבת (יח' מה, יא)**. ר"ל שאיפה ובת שוים. אם כן, עשרה איפות יש בחומר. **אם כן, זרע איפה שעורים בה' שקלים**. כי 'זרע חומר' בל' שקלים.

(לב) **והנה נבחר האחד והעשירי, שזה כמו זה**.¹⁸ ר"ל שכל אחד מהן כנגד הגלגל העשירי. כי אם תחל מלמעלה, הראשון קדש. ואם תחל מלמטה, העשירי קדש, כמו שבארנו במקום אחר.¹⁹

(לד) **ומי שיש לו להבין סוד העולם וכו'**. הוא אשר בארנו עתה, שהוא רומז אל הגלגל העשירי שהוא קדש.

¹⁴ כך בכ"י דה; בכ"י אב ליתא.

¹⁵ בכ"י ב: ובכ"ט יתן ס'; בכ"י דה: ובכ"ט יתן ל'.

¹⁶ כך בכ"י דה; בכ"י א: ובה'; בכ"י ב: ובכ"ח.

¹⁷ בב"י ב: בצד; בכ"י דה ליתא.

¹⁸ בכ"י דה: האחד והעשירי שוה.

¹⁹ ראה אות נפש בר' ג, כג-כד.